

PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA

04 iulie 2023

Nr. 01-06-39

Stimate Domnule Președinte al Parlamentului,

La data de 30 iunie 2023, Parlamentul a adoptat Legea nr. 176 pentru modificarea Legii nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale, remisă ulterior, spre promulgare, la data de 3 iulie 2023.

Legea nr. 176/2023 are drept scop simplificarea procesului de raportare a obligațiilor față de bugetul asigurărilor sociale de stat, prin anularea dării de seamă prin care se declară contribuțiile de asigurări sociale de stat de către persoanele care desfășoară activități independente.

Ca rezultat al examinării legii menționate, în procedura promulgării, prin prezenta, comunic faptul că Legea nr. 176/2023 nu poate fi promulgată din următoarele considerente.

Legiuitorul, la art. III, a indicat data intrării în vigoare a legii – 1 iulie 2023.

Remarc faptul că Legea nr. 176/2023 a fost transmisă spre promulgare cu întârziere, ceea ce face imposibilă asigurarea publicării acesteia în Monitorul Oficial al Republicii Moldova la data de 1 iulie 2023. Omiterea aspectului respectiv, indubitabil, ar însemna încălcarea principiului constituțional al neretroactivității legii și al art. 76 din Constituția Republicii Moldova, potrivit căruia legea se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și intră în vigoare la data publicării sau la data prevăzută în textul ei. Nepublicarea legii atrage inexistența acesteia.

Sub acest aspect, inclusiv Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, la art. 56 alin. (1), prevede că actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau la data indicată în textul actului normativ, care nu poate fi anterioară datei publicării.

De altfel, la caz, este relevant a sublinia și faptul că, interpretând art. 76 din Constituția Republicii Moldova, Curtea Constituțională a statuat că data intrării în vigoare a legii, prevăzută în textul ei, nu poate preceda data publicării acesteia. Normele retroactive afectează grav securitatea juridică a statului, întrucât principala valoare a ordinii de drept constă în posibilitatea oferită fiecăruia de a-și conforma comportamentul regulilor dinainte stabilite.

*Domnului Igor GROSU,
Președinte al Parlamentului*

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	1703
"04"	07
Ora	2023

În context, consider nejudicioase prevederile art. III din Legea nr. 176/2023. Or, o normă juridică are eficiență deplină, produce efecte juridice și devine obligatorie pentru destinatarii săi doar din momentul publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și intrării acesteia în vigoare. Drept urmare, regula de bază care domină procesul de intrare în vigoare a actelor normative rezidă în faptul că obligațiile sau drepturile pentru subiecții de drept nu pot fi exigibile înainte ca aceștia să poată afla conținutul actelor normative. În virtutea principiului de drept *nemo censetur ignorare legem*, se instituie obligația autorităților publice de a aduce la cunoștința membrilor societății obligațiile și drepturile conferite printr-o nouă lege. Astfel, legea nu poate intra în vigoare înainte de aducerea acesteia la cunoștința destinatarilor, prin publicarea ei în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Pentru motivele invocate mai sus și în temeiul art. 93 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, se remite Parlamentului, pentru reexaminare, Legea nr. 176/2023 pentru modificarea Legii nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale.

Cu respect,

Maia SANDU

*Anexă: Legea nr. 176 pentru modificarea Legii nr. 489/1999
privind sistemul public de asigurări sociale*